

Velkommen til

# NBEFs Årsmøte 2009

**18.-19. mars, MS Midnatsol, Hurtigruten**

Avgang Trondheim 18.03 kl 10.00 – ankomst Bergen 19.03 kl 14.30

Norges Bygg- og Eiendomsforening NBEF har gleden av å ønske velkommen til årsmøte onsdag 18. mars kl 11.00 på Hurtigrutens MS Midnatsol mellom Trondheim og Bergen.



Årsmøtet etterfølges av et spennende faglig program:

## **Lavenergiske og klimanøytrale bygg – med frivillighet eller tvang?**

NBEF arrangerte en vellykket "Green Building" studietur til Frankfurt i slutten av november 2008, og styret ønsker at fagprogrammet tar opp denne ballen. Blant temaene som belyses:

- Hvordan vil myndighetene endre lov- og regelverk for å nå målene i klimaforliket og våre internasjonale CO<sub>2</sub> og energiforpliktelser?
- Hvilke gulrøtter kommer? Når er energimerkeordningen på plass?
- Hva er status for arbeidet med passivhusstandard?
- Hva gjør ledende byggeiere og entreprenører?
- Hva med arkitektene – blir det slutt på glasspalassene?
- Gjennomgang av aktuelle prosjekter.

## Program:

**Onsdag 18. mars 2009**

10.00 Avgang fra Trondheim, registrering og innsjekking

11.00 Årsmøte i Norges Bygg- og Eiendomsforening  
(se egne årsmøtepapirer)

13.00 Lunsj



## Fagprogram:

### Lavenergiske og klimanøytrale bygg – med frivillighet eller tvang?

14.00 Byggeforskriftene og bygningsenergidirektivet – gulrot og pisk

- Med tvang skal landet energi- og klimaeffektiveres?
- Vil krav om Energisertifikat (NS-EN 15217) fungere drive eiendomsmarkedet mot økt energieffektivitet?
- Revidert TEK med strengere krav - passiv standard for alle bygg etter 2020?  
*Siv.ing. Gunnar Grini, Statens Bygningstekniske Etat*

14.45 Smarte grep for energieffektive bygg – de lave eplene

- Enkle tiltak i eksisterende bygg
- Funksjonsbaserte forskrifter gir muligheter for innovative løsninger
- 8 konkrete grep og praktiske eksempler for høy energieffektivitet og godt inneklima

*Daglig leder Erik Hammer, Grønn Byggallianse*

15.30 Pause

15.45 På vei mot passivhus

- Status internasjonalt – hva kan vi lære?
- Arbeidet med en norsk standard prNS 3700 "Kriterier for lavenergi- og passivhus"
- Hva finnes av opplæringstilbud på området?

*Førsteamanuensis Annemie Wyckmans, NTNU*

(16.30-17.00 Landligge i Kristiansund)

17.15 Sustainable Retailer – Toyotas miljøkonsept for eiendomsutvikling og FM

- Bakgrunn for satsningen, mål og potensielle gevinster
- Kartlegging og vekting av sentrale miljøaspekter for nye og eksisterende anlegg
- Bruk av verktøy og valg av miljøsertifiseringssystem

*Arne Kjeldsen, eiendomssjef Bauda AS*



18.00 Avslutning

19.00 Årsmiddag (20.30-21.30 Landligge i Molde)

## Torsdag 19. mars 2009

### 09.00 IFC/BIM - fra prosjektidé til drift og vedlikehold

- Erfaringer på godt og vondt?
- Hva er på gang i Norge, hvordan ser markedet ut?
- Hvilke muligheter gir dette for miljøgevinster?

*Daglig leder Brynjulf Skjulsvik, Pro Teknologi AS*

09.45 Kaffepause

### 10.00 Arkitektens rolle?

- Må det bli energisløsende glasspalasser?
- Hvordan er kompetansen og viljen til å utvikle grønne prosjekter?

*Arkitekt Jan Wang-Norderud, Wang-Norderud AS*



### 10.45 Presentasjon av prosjekt "Hadeland videregående skole",

- Konsept, planer og krav
- Utfordringer underveis - Hva forventer vi å oppnå?

*Prosjektleder Per Kristian Lindal, Oppland Fylkeskommune*

11.15 Kaffepause

### 11.30 Miljømerkeordninger: hva finnes – hva vil vi ha?

- Miljøfyrtårn, LEED, BREEAM, DGNB, Green Star, Nordisk standard..??
- En kjapp oversikt og vurdering av hva markedet vil ha.

*Daglig leder Erik Hammer, Grønn Byggallianse*

### 12.00 Erfaringer fra NBEFs studietur til Frankfurt

- Etterisolering, lokale energisystemer og smarte fasadeløsninger
- DBs prosjekt Green Towers og rehabilitering av boligfelt til passivstandard
- Hvor går veien videre?

*Studiesjef Eystein C. Husebye, NBEF/TFS*



12.15 Avslutning

12.30 Lunsj

14.30 Ankomst Bergen, felles buss til Flesland kjøpes om bord på skipet